

EØS-avtalen

Tett innvevd i Europa

MOTSETNINGER er sjelden lette å forene, men EØS-avtalen har klart det: På den ene siden er vi ikke med i EU, slik folkeflertallet to ganger har bestemt; på den andre siden er vi gjennom EØS så tett innvevd i det europeiske samarbeidet at vi i praksis nesten er med, likevel.

DENNE NORSKE integreringen har skjedd gradvis, har hatt et bredt politisk flertall bak seg, og har vært nesten forbausende lite omstridt. For det er problemer ved den, slik Europautredningen fra Sejersted-utvalget viser. EØS-avtalen gir oss den markedstilgang og deltakelse i det europeiske samarbeidet som vi trenger, men den

gir oss så godt som ingen innflytelse. På de aller fleste områder gjør det ingenting, fordi EU-bestemmelsene er fornuftige og ukontroversielle. Men enkelte ganger – som i forbindelse med det omstridte postdirektivet – blir det bråk, og spørsmålet om å avvise EU-vedtak kommer opp. Men det er vanskelig, og hittil har Norge ikke brukt

EØS

EØS – Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet – regulerer samhandel og andre økonomiske forhold mellom EU og Efta-landene (Norge, Island og Liechtenstein).

Avtalen trådte i kraft i 1994 og er den mest omfattende folkerettslige avtalen Norge har inngått. Den gir blant annet Efta-landene adgang til EUs indre marked.

reservasjonsretten som ligger i EØS-avtalen.

Dette har ført til misnøye i de klassiske nei til EU-partiene, Sp og SV, selv om de som regjeringspartier har vært med på utviklingen. De synes blant annet at vi burde bruke reservasjonsretten oftere, vise oss mer selvstendige. Det kan Norge muligens komme til å gjøre med postdirektivet, men det kommer ikke til å bli noe utbredt politisk fenomen.

DET LAR SEG neppe gjøre å endre praktiseringen av EØS-avtalen slik at det grunnleggende problemet om manglende innflytelse løses. Finnes det da noen alternativer til EØS-avtalen? Ja – på den ene siden fullt medlemskap, på den andre å si opp EØS-avtalen for å forhandle seg fram til en mindre omfattende handels- og samarbeidsavtale til erstatning for EØS.

Fullt medlemskap vil gi oss den innflytelsen vi mangler nå. Men da må vi også gi fra oss mer suverenitet på felt hvor vi i dag har den, for eksempel i landbrukspolitikken. Dessuten er den folkelige motstanden mot EU-medlemskap i dag større enn noensinne – forståelig nok, siden EU er i krise og vi har det som plommen i egget.

MEN DET ANDRE alternativet er heller ikke særlig realistisk. Å si opp EØS-avtalen vil skape stor usikkerhet og uforutsigbarhet både økonomisk og politisk, og vi har ingen garanti for at en ny avtale ville gi oss den adgang til det europeiske samarbeidet vi trenger like mye som noe annet land i Europa. Vi anser dette alternativet som minst like utelukket som medlemskap. Dermed vil EØS-avtalen leve videre i overskuelig framtid, og det lever vi brukbart med.

Professor Fredrik Sejersted la i går fram rapporten om Norges erfaringer med EØS-avtalen. FOTO: BERIT ROALD, SCANPIX

Familievold

Oppfølgingsapparatet må styrkes

POLITIETS økte oppmerksomhet på familievold gir resultater. Både i Ryfylke og i Sandnes er antall voldssaker i nære relasjoner doblet de siste årene. Det er liten grunn til å tro at det utøves mer vold bak stuegardinene enn før, i all hovedsak speiler økningen politiets vilje til å ta tak i saker som tradisjonelt er blitt avfeid som husbråk.

Nasjonale tall viser at kvinner anmelder familievold som aldri før. Tallene viser dessverre også at voldsutøveren bare unntaksvis domfelles. Tall fra Statistisk sentralbyrå avslører en domfellelsesprosent på lave ti prosent. Statistikk dokumenterer også at det tar opp til to år før en anmeldelse havner i retten. Den lave domfellelsesprosenten og

Voldsspiralen

► **Den som har** vokst opp i et voldelig hjem, har fire ganger større fare for selv å bli voldelig som foreldre.

den lange behandlingstiden rimer dårlig med innsatsen mot familievold som tidligere justisminister Knut Storberget satte i gang. Det er ikke nok å avdekke. Sakene må prioriteres av etterforskerne, og både rettsvesen og det helsefaglige hjelpeapparatet må delta i dugnaden dersom vi skal komme familievolden til livs.

Stemmer

fra andre aviser

Uvettig pengebruk

Det skal samtidig bygges nye barnehager, ny skole på Jåsund, nytt rådhus, nye boliger og så videre. Vi har vanskeligheter med å se at et sykehjem i to etasjer på romslige 19 dekar er verdt prisen når kommuneøkonomien er strammet til bristepunktet.

SOLABLADET

Bruk refleks

Lokalavisa har ved flere høve retta fokus mot refleksbruk. Langs fleire strekningar ved dei mest trafikkerte vegane i sauda manglar det fortau og såleis står fotgjengarar og syklistar i fare for å bli påkøyrte i mørke kveldar. Tal frå Trygg Trafikk viser at kun 15 prosent av den vaksne befolkninga i sju fylke brukar refleks.

RYFYLKE

Sandnes Øst

I stedet for å ty til billige poenger bør både politikere og fagmyndigheter nå komme ut av skyttergravene. Både jordvern og Sandnes Øst er for viktig for regionen. Da bør ikke aktørenes markeringsbehov stå i veien for de gode løsningene. Vi tolker ordfører Stanley Wiraks uttalelser dithen at han har forstått nettopp det.

SANDNESPOSTEN

Jærbanen

Utbygging av kryssingsspor mellom Sandnes og Bryne er ikke tilstrekkelig. Det må bygges dobbeltspor dersom togfrekvensen skal økes. Og det er en avgjørende forutsetning for at antall reisende skal øke ytterligere. Dette bør være en kampsak for kommunene på Jæren, og den får full støtte også fra Dalane. I neste omgang må det forventes støtte til arbeid med å videreføre dobbeltsporet til Nærbø og senere mot Egersund.

Dalane Tidende

Frp kommer

2012 kan neppe bli verre enn fjoråret, selv for Frp. Partiet er svært godt organisert og har hatt en egen evne til å heve seg på populistiske utspill. De kommer, i god tid før stortingsvalget i 2013.

Haugesunds Avis